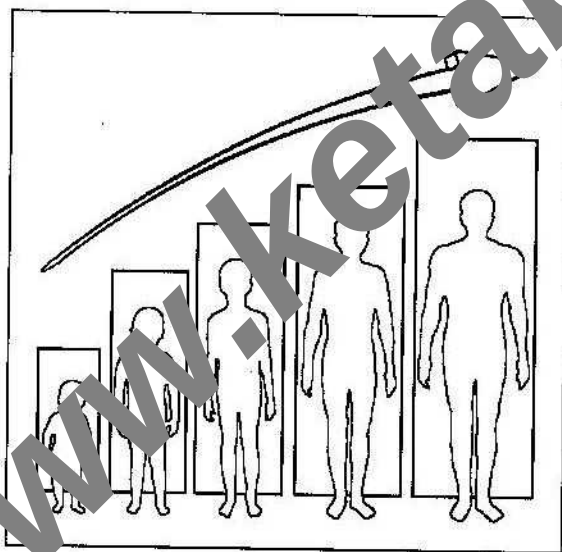

رشد و تکامل در کودکان

تألیف: دکتر فرمهر ابظمی

متخصص بیماریهای کودکان و نوزادان

Pediatric Growth and Development

سرشناسه	ابطی، فرمهر، ۱۳۴۲
عنوان و نام پدید آور	رشد و تکامل در کودکان Pediatric Growth and Development
مشخصات نشر	تألیف فرمهر ابطی
مشخصات ظاهری	تهران، فرمهر ابطی، ۱۳۹۳
شابک	۲۵۰ ص: مصور، جدول، نمودار
وضعیت فهرست نویسی	978-600-04-1745-1
یادداشت	فیب
موضوع	کتابنامه
بندی کنگره	کودکان -- رشد
رده بندی دیویی	۱۳۹۳ در ۲ الف/۹/۷ HQ۷۶۷
شماره کتابشناسی ملی	۳۰۵/۲۳۱
	۳۶۳۳۷۰۲

تألیف	رشد و تکامل در کودکان
ناشر	دکتر فرمهر ابطی
صفحه آرای	متخصص بیماریهای کودکان و نوزادان
روی جلد و پشت جلد	فرمهر ابطی
قطع	رقعی
نوبت چاپ	اول، ۱۳۹۳
تیراژ	۱۰۰۰ جلد
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۱۷۴۵-۱
قیمت	۱۵۰۰ تومان

Ped Pro

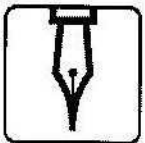
Professional Pediatric Program

Faezeh Abtahei MD., Pediatrician

<http://www.google.com/site/abtahei>

abtahei@gmail.com

Tel: (021) 22227936

فهرست مطالب

۱۲	مقدمه
۱۴	فصل ۱ - پایش رشد
۱۴	مقدمه
۱۴	کارت پایش رشد
۱۵	اعانت کارت رشد
۱۵	اعانت های
۱۵	اعانت مربوط به تولد
۱۵	مربوط به تغذیه
۱۵	مربوط به ناخواسته
۱۵	اعانت مربوط به علت بر اجمه
۱۶	ن کودک در زمان اجمه
۱۷	فصل ۲ - نمودارهای پایش رشد
۱۷	سازمان بهداشت جهانی (WHO)
۱۷	سابقه
۱۷	ساختار
۱۷	سن
۱۸	وزن
۱۸	قد
۱۸	نور سن
۱۸	وزن برای قد
۱۹	شاخص نوده بدن
۱۹	نور بازو
۱۹	شاخص چین پوست بازو
۱۹	شاخص چین پوستی زیر کتف
۲۰	مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری های آمریکا (CDC)
۲۰	سابقه
۲۰	ساختار
۲۱	سن
۲۱	وزن
۲۱	قد
۲۱	نور سن
۲۱	وزن برای قد
۲۲	شاخص نوده بدن
۲۲	شاخص های نمودار
۲۲	نمودار های نوام
۲۳	مقایسه نمودارهای پایش رشد WHO و CDC
۲۹	کالج سلطنتی اطفال و سلامت کودکان انگلستان (RCPCH)
۲۹	سابقه
۳۰	ساختار
۳۰	ساختار نمودارهای برای گروه سنی ۰-۳ سال
۳۵	ساختار نمودارهای برای گروه سنی ۳-۱۸ سال
۳۵	سن
۳۵	وزن
۳۵	قد
۳۵	نور سن
۳۶	شاخص های نمودار

۳۸	قد نهایی
۳۹	ساختار نمودار برای فرزندان فارس یا با وزن پایین زمان تولد
۴۰	نمودار پایش رشد نوزادان فارس Fenton و Benda-Babson
۴۱	سابقه
۴۲	ساختار
۴۳	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ایران
۴۴	سابقه
۴۵	ساختار
۴۶	مشخصات کلی
۴۷	سن
۴۸	وزن
۴۹	قد
۵۰	نور سر
۵۱	صندل ها
۵۲	راهنما
۵۳	فصل اول از مگزی و ثبت شاخص های رشد
۵۴	وسایل مورد نیاز پایش رشد
۵۵	فواصل و زمان های مگیزی
۵۶	ثبت انداز مگیزی
۵۷	نوزادان با وزن پایین زمان تولد
۵۸	تعیین سن بارداری
۵۹	تقریب
۶۰	محاسبات ریاضی
۶۱	سونوگرافی
۶۲	اندازه رحم
۶۳	ضربان قلب جنین
۶۴	حرکت جنین
۶۵	سن
۶۶	خطاهای محاسبه سن
۶۷	محاسبه سن
۶۸	گرد کردن سن
۶۹	انداز مگیزی وزن
۷۰	وسایل انداز مگیزی وزن کودک
۷۱	اسنگی برای وزن کردن کودک
۷۲	وزن کردن کودک به همراه مادر
۷۳	وزن کردن کودک به تنهایی
۷۴	انداز مگیزی قد
۷۵	وسایل انداز مگیزی قد کودک
۷۶	آمادگی برای انداز مگیزی قد کودک
۷۷	انداز مگیزی قد کودک به صورت خوابیده
۷۸	انداز مگیزی قد کودک به صورت ایستاده
۷۹	انداز مگیزی دور سر
۸۰	وسایل انداز مگیزی دور سر کودک
۸۱	آمادگی برای انداز مگیزی دور سر
۸۲	نحوه انداز مگیزی دور سر
۸۳	تعیین شاخص توده بدن
۸۴	محاسبه BMI
۸۵	تعیین BMI از روی جدول
۸۶	انداز مگیزی ضخامت چین پوستی
۸۷	انداز مگیزی دور بازو

۷۶	مراقبت از وسایل اندازه‌گیری
۷۷	فصل ۴ - تفسیر شاخص‌های رشد
۷۷	ملاحظات عمومی
۷۷	علامت‌گذاری بر روی نمودارها
۷۹	انتخاب نمودارهای پایش رشد
۷۹	جلوگیری از خطاهای اندازه‌گیری
۸۲	تفسیر شاخص‌های پایش رشد
۸۲	وزن برای سن
۸۲	برای سن
۸۲	برای
۸۶	محصول نه بدن
۸۷	سنگ
۸۷	نمودار Z
۹۰	نمودار چین پومنتی
۹۲	نمودار
۹۳	نسبت
۹۳	سیر رشد کودک و وی منحنی رشد
۹۴	ارزیابی و پیش‌بینی وضعیت
۹۴	مقدار متوسط وزن
۹۵	مقدار متوسط افزایش قد
۹۵	مقدار متوسط افزایش سن
۹۶	وزن برای قد
۹۶	ارزیابی طرح‌های رشد در
۱۰۲	فصل ۵ - پایش رشد در کودکان شاخص خاص
۱۰۲	ملاحظات عمومی
۱۰۳	اندازه‌گیری وزن
۱۰۴	اندازه‌گیری قد
۱۰۴	اندازه‌گیری فاصله بین بالای سر تا انتهای نشیمنگاه
۱۰۵	اندازه‌گیری قد نشسته
۱۰۵	اندازه‌گیری فاصله بین دست‌ها
۱۰۶	اندازه‌گیری طول قسمتی از بدن
۱۰۷	شاخص توده بدن
۱۰۷	منحنی‌های رشد برای کودکان با نیازهای مراقبتی خاص
۱۰۸	فصل ۶ - مشاوره رشد و تغذیه کودک
۱۰۸	موارد انجام مشاوره و یا مراقبت‌های خاص
۱۰۸	آگاه کردن والدین از نتایج ارزیابی رشد کودک
۱۰۹	ارجاع کودکان با اختلالات شدید رشد
۱۰۹	موانع ارجاع
۱۱۰	راه کارهای عملی در هنگام مشاوره تغذیه ای
۱۱۱	راهنمایی مادر برای کودک با رشد طبیعی
۱۱۱	راهنمایی مادر برای کودک با کمبود رشد
۱۱۱	بررسی علل کمبود رشد
۱۱۲	راهنمایی‌های تغذیه ای
۱۱۳	پیگیری‌های بعدی
۱۱۳	راهنمایی مادر برای کودک با اضافه وزن
۱۱۴	بررسی علل اضافه وزن
۱۱۴	راهنمایی‌های تغذیه ای
۱۱۵	پیگیری‌های بعدی
۱۱۷	فصل ۷ - تکامل در کودکان
۱۱۷	مقدمه

۱۱۷	راه کارهای کلی در هنگام مصاحبه و مشاوره با مادر
۱۱۸	نکات کلیدی در مورد تکامل و مراقبت از کودک در تمامی سنین
۱۱۸	تکامل کودکان با سن کمتر از ۴ ماه
۱۱۸	بازتاب ها
۱۲۰	وضعیت بدن
۱۲۱	تکامل هیجانی، شناختی، و اجتماعی
۱۲۱	تکامل کلامی و ارتباط
۱۲۲	تکامل حرکتی
۱۲۲	موارد ارجاع
۱۲۳	تکامل کودکان در سنین ۴-۶ ماهگی
۱۲۳	تکامل هیجانی، شناختی، و اجتماعی
۱۲۳	تکامل کلامی و ارتباط
۱۲۳	تکامل حرکتی
۱۲۴	موارد ارجاع
۱۲۴	تکامل کودکان در سنین ۶-۱۲ ماهگی
۱۲۴	تکامل هیجانی، شناختی، و اجتماعی
۱۲۴	تکامل کلامی و ارتباط
۱۲۴	تکامل حرکتی
۱۲۴	موارد ارجاع
۱۲۷	تکامل کودکان در سنین ۱-۳ سالگی
۱۲۷	تکامل هیجانی، شناختی، و اجتماعی
۱۲۷	تکامل کلامی و ارتباط
۱۲۸	تکامل حرکتی
۱۲۹	موارد ارجاع
۱۲۹	تکامل کودکان سنین ۲ سال و ۲ سال و ۶ ماه
۱۲۹	تکامل هیجانی، شناختی، و اجتماعی
۱۳۰	تکامل کلامی و ارتباطی
۱۳۱	تکامل حرکتی
۱۳۲	موارد ارجاع
۱۳۳	غریب‌الگری و اختلالات تکاملی در کودکان
۱۳۵	آزمون دنور
۱۴۱	مداخلات زودرس و ارجاع به موقع
۱۴۲	ضمایم
۱۴۲	تعاریف
۱۴۵	فرم‌ها
۱۴۵	فرم ۱- نمونه‌ای از فرم اطلاعات شخصی کودک
۱۴۵	فرم ۲- نمونه‌ای از برنامه ایمنسازی کودک
۱۴۵	فرم ۳- نمونه‌ای از بانک‌های متفاوت‌های نورهای با کودک
۱۴۶	جدول‌ها
۱۴۶	جدول مربوط به خلاصه مشخصات رشد
۱۴۷	جدول تبدیل نمره‌های z به صدک‌های مربوط به آنها
۱۴۸	جدول تبدیل صدک‌های z به نمره‌های z مربوط به آنها
۱۴۹	جدول تعیین سن بارداری با استفاده از تقویم هجری شمسی یا میلادی
۱۵۰	جدول تعیین شخص توده بدن بر اساس وزن و قد، برای کودکان و نوجوانان ۲-۲۰ سال
۱۵۱	جدول نسبت قد نشسته به قد ایستاده در کودکان و نوجوانان دختر و پسر
۱۵۹	جدول نسبت قسمت بالا به پایین بدن در سنین مختلف در کودکان و نوجوانان
۱۶۰	جدول برآورد تقریبی وزن و قد بر اساس سن
۱۶۰	جدول برآورد قد نهایی از روی سن استخوانی فعلی
۱۶۱	جدول تعیین سن استخوانی-زمان ظهور مراکز استخوانی در رادیوگرافی
۱۶۲	جدول استاندارد اندازه تور کمر در پسر ها و دختر های ۲-۱۹ سال

۱۴۳	متحنی‌های پایش رشد کودکان در ایران
۱۴۳	وزن، قد، و دور سر برای سن کودکان پسر
۱۴۴	وزن، قد، و دور سر برای سن کودکان دختر
۱۴۵	متحنی‌های جدید پایش رشد کودکان در ایران (همراه با منحنی -3SD)
۱۴۵	وزن برای سن کودکان پسر ۰-۶ سال
۱۴۶	وزن برای سن کودکان دختر ۰-۶ سال
۱۴۷	وزن برای سن کودکان پسر ۰-۳ سال
۱۴۷	وزن برای سن کودکان دختر ۰-۳ سال
۱۴۸	وزن برای سن کودکان پسر ۳-۸ سال
۱۴۸	وزن برای سن کودکان دختر ۳-۸ سال
۱۴۹	قد برای سن کودکان پسر ۰-۲۳ ماه
۱۴۹	قد برای سن کودکان دختر ۰-۲۳ ماه
۱۵۰	دور سر برای سن کودکان پسر ۰-۱۸ ماه
۱۵۰	دور سر برای سن کودکان دختر ۰-۱۸ ماه
۱۵۱	متحنی‌های پایش رشد مغز برای بهداشت جهانی (WHO)
۱۵۱	وزن برای سن کودکان پسر ۰-۶ ماه
۱۵۱	وزن برای سن کودکان دختر ۰-۶ ماه
۱۵۲	قد برای سن کودکان پسر ۰-۶ ماه
۱۵۲	قد برای سن کودکان دختر ۰-۶ ماه
۱۵۳	دور سر برای سن کودکان پسر ۰-۶ ماه
۱۵۳	دور سر برای سن کودکان دختر ۰-۶ ماه
۱۵۴	وزن برای سن کودکان پسر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۴	وزن برای سن کودکان دختر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۵	قد برای سن کودکان پسر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۵	قد برای سن کودکان دختر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۶	دور سر برای سن کودکان پسر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۶	دور سر برای سن کودکان دختر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۷	وزن برای قد ایستاده کودکان پسر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۷	وزن برای قد ایستاده کودکان دختر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۸	قد برای سن کودکان پسر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۸	قد برای سن کودکان دختر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۹	دور سر برای سن کودکان پسر، با سن ۰-۵ سال
۱۵۹	دور سر برای سن کودکان دختر، با سن ۰-۵ سال
۱۶۰	وزن برای قد خوابیده کودکان پسر، با سن ۰-۲ سال
۱۶۰	وزن برای قد خوابیده کودکان دختر، با سن ۰-۲ سال
۱۶۱	وزن برای قد ایستاده کودکان پسر، با سن ۲-۵ سال
۱۶۱	وزن برای قد ایستاده کودکان دختر، با سن ۲-۵ سال
۱۶۲	شاخص توده بدن برای سن کودکان پسر، با سن ۰-۵ سال
۱۶۲	شاخص توده بدن برای سن کودکان دختر، با سن ۰-۵ سال
۱۶۳	دور قسمت میانی بازو برای سن کودکان پسر، با سن ۳ ماه تا ۵ سال
۱۶۳	دور قسمت میانی بازو برای سن کودکان دختر، با سن ۳ ماه تا ۵ سال
۱۶۴	ضخامت چین پوستی پشت بازو برای سن کودکان پسر، با سن ۳ ماه تا ۵ سال
۱۶۴	ضخامت چین پوستی پشت بازو برای سن کودکان دختر، با سن ۳ ماه تا ۵ سال
۱۶۵	ضخامت چین پوستی زیر کتف برای سن کودکان پسر، با سن ۳ ماه تا ۵ سال
۱۶۵	ضخامت چین پوستی زیر کتف برای سن کودکان دختر، با سن ۳ ماه تا ۵ سال
۱۶۶	متحنی‌های پایش رشد مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها (CDC)
۱۶۶	وزن برای سن نوزادان، شیرخواران و نوپایان پسر ۰-۳ سال
۱۶۷	وزن برای سن نوزادان، شیرخواران و نوپایان دختر ۰-۳ سال
۱۶۸	وزن برای سن کودکان و نوجوانان پسر ۲-۲۰ سال
۱۶۸	وزن برای سن کودکان و نوجوانان دختر ۲-۲۰ سال
۱۶۹	قد برای سن نوزادان، شیرخواران و نوپایان پسر ۰-۳ سال
۱۶۹	قد برای سن نوزادان، شیرخواران و نوپایان دختر ۰-۳ سال

۱۹۱	قد برای سن کودکان و نوجوانان پسر ۲-۲۰ سال
۱۹۲	قد برای سن کودکان و نوجوانان دختر ۲-۲۰ سال
۱۹۳	دور سر برای سن نوزادان، شیرخواران و نوپایان پسر ۰-۲ سال
۱۹۴	دور سر برای سن نوزادان، شیرخواران و نوپایان دختر ۰-۳ سال
۱۹۵	وزن برای قد نوزادان، شیرخواران و نوپایان پسر ۰-۳ سال
۱۹۶	وزن برای قد نوزادان، شیرخواران و نوپایان دختر ۰-۳ سال
۱۹۷	وزن برای قد کودکان و نوجوانان پسر ۲-۲۰ سال
۱۹۸	وزن برای قد کودکان و نوجوانان دختر ۲-۲۰ سال
۱۹۹	شاخص توده بدن برای سن کودکان و نوجوانان پسر ۲-۲۰ سال
۲۰۰	شاخص توده بدن برای سن کودکان و نوجوانان دختر ۲-۲۰ سال
۲۰۱	وزن برای سن و قد برای سن کودکان پسر ۰-۲ سال-منحنی‌های جدید ۲۰۰۹
۲۰۲	وزن برای سن و قد برای سن کودکان دختر ۰-۲ سال-منحنی‌های جدید ۲۰۰۹
۲۰۳	وزن برای سن و دور سر کودکان پسر ۰-۲ سال-منحنی‌های جدید ۲۰۰۹
۲۰۴	وزن برای سن و دور سر کودکان دختر ۰-۲ سال-منحنی‌های جدید ۲۰۰۹
۲۰۵	منحنی‌های پایش رشد کالج سلطنتی انگلیس و سلامت کودکان انگلستان (RCPCB)
۲۰۶	دور سر برای سن نوزادان ناراس پسر، با سن بارداری ۳۲-۴۲ هفته در زمان تولد
۲۰۷	دور سر برای سن نوزادان ناراس دختر، با سن بارداری ۳۲-۴۲ هفته در زمان تولد
۲۰۸	وزن، قد و دور سر برای سن نوزادان با وزن پایین زمان تولد-نارس پسر، متولد شده با سن بارداری ۲۳-۴۲ هفته تا ۶ ماه ۶-۲۰ ماه
۲۰۹	وزن، قد و دور سر برای سن نوزادان با وزن پایین زمان تولد-نارس دختر، با سن بارداری ۲۳-۴۲ هفته در زمان تولد، ۶ ماه ۶-۲۰ ماه
۲۱۰	وزن برای سن شیرخواران پسر، با سن ۰-۱ سال
۲۱۱	وزن برای سن شیرخواران دختر، با سن ۰-۱ سال
۲۱۲	وزن برای سن کودکان پسر، با سن ۱-۴ سال
۲۱۳	وزن برای سن کودکان دختر، با سن ۱-۴ سال
۲۱۴	قد خوابیده برای سن کودکان پسر، با سن ۰-۱ سال
۲۱۵	قد ایستاده برای سن کودکان پسر، با سن ۱-۲ سال
۲۱۶	قد خوابیده برای سن کودکان دختر، با سن ۰-۲ سال
۲۱۷	قد ایستاده برای سن کودکان دختر، با سن ۲-۴ سال
۲۱۸	دور سر برای سن کودکان پسر، با سن ۰-۲ سال
۲۱۹	دور سر برای سن کودکان دختر، با سن ۰-۲ سال
۲۲۰	وزن برای سن کودکان پسر، با سن ۲-۴ سال
۲۲۱	وزن برای سن کودکان دختر، با سن ۲-۴ سال
۲۲۲	وزن و قد ایستاده برای سن کودکان پسر، با سن ۴-۱۸ سال
۲۲۳	وزن و قد ایستاده برای سن کودکان دختر، با سن ۴-۱۸ سال
۲۲۴	وزن و قد ایستاده برای سن نوجوانان پسر، با سن ۱۸-۹۰ سال
۲۲۵	وزن و قد ایستاده برای سن نوجوانان دختر، با سن ۱۸-۹۰ سال
۲۲۶	وزن و قد ایستاده برای سن نوجوانان پسر، با سن ۱۸-۸۰ سال
۲۲۷	پیش‌بینی قد نهایی کودکان دختر و پسر در بزرگسالی
۲۲۸	منحنی‌های پایش رشد نوزادان ناراس Benda-Babson و Fewton
۲۲۹	منحنی‌های تناسب بین اندازه‌ها و سن بارداری در نوزادان
۲۳۰	اندازه کوچک، متوسط، و بزرگ برای سن بارداری در نوزادان ۲۲-۴۲ هفته
۲۳۱	منحنی‌های پایش رشد در شرایط خاص
۲۳۲	قد نهمه برای سن کودکان و نوجوانان پسر ۲-۲۰ سال
۲۳۳	قد نهمه برای سن کودکان و نوجوانان دختر ۲-۲۰ سال
۲۳۴	فاصله بین انتهای دست‌ها در کودکان و نوجوانان پسر و دختر ۰-۲۰ سال
۲۳۵	نسبت قسمت بالا و پایین بدن در کودکان و نوجوانان پسر و دختر ۰-۱۶ سال
۲۳۶	منحنی‌های اختصاصی پایش رشد در برخی بیماری‌ها
۲۳۷	سن‌درم داون
۲۳۸	وزن و قد خوابیده برای سن کودکان پسر ۰-۳ سال مبتلا به سندرم داون
۲۳۹	وزن و قد خوابیده برای سن کودکان دختر ۰-۳ سال مبتلا به سندرم داون
۲۴۰	دور سر برای سن کودکان پسر و دختر ۰-۳ سال مبتلا به سندرم داون
۲۴۱	وزن و قد ایستاده برای سن کودکان پسر ۲-۱۸ سال مبتلا به سندرم داون
۲۴۲	وزن و قد خوابیده برای سن کودکان دختر ۲-۱۸ سال مبتلا به سندرم داون

۲۳۸	آکندروپلازی
۲۳۸	قد برای سن کودکان پسر ۱۸- سال مبتلا به آکندروپلازی
۲۳۸	قد برای سن کودکان دختر ۱۸- سال مبتلا به آکندروپلازی
۲۳۹	دور سر برای سن کودکان پسر ۱۸- سال مبتلا به آکندروپلازی
۲۳۹	دور سر برای سن کودکان دختر ۱۸- سال مبتلا به آکندروپلازی
۲۴۰	نسبت قسمت بالا به پایین بدن برای سن کودکان پسر ۱۸- سال مبتلا به آکندروپلازی
۲۴۰	نسبت قسمت بالا به پایین بدن برای سن کودکان دختر ۱۸- سال مبتلا به آکندروپلازی
۲۴۱	سندرم ترنر
۲۴۱	قد برای سن کودکان دختر ۱۹-۲ سال مبتلا به سندرم ترنر
۲۴۲	نمو
۲۴۲	گرام تبدیل وزن و قد به سطح بدن
۲۴۲	موکراتیک نور بازو، دور عضلات بازو، و ضخامت چین پوستی پشت بازو
۲۴۳	مونه های ژنوتیپی
۲۴۳	آب دور ۲- ژنوتیپی مراحل تکامل کودکان ۶- سال
۲۴۵	منابع
۲۴۵	کتاب ها
۲۴۵	مجلات
۲۴۶	پایگاههای اطلاع رسانی

بیش از یک قرن است که نمودارهای رشد برای ارزیابی وضعیت تغذیه و سلامت کودکان مورد استفاده قرار می‌گیرند. در گذشته بیشتر توجه بر روی سوء تغذیه کودکان بوده است ولی از چند دهه گذشته که نگرانی‌ها در زمینه اضافه وزن و چاقی در کودکان افزایش یافته است از نمودارهای رشد برای شناسایی کودکان در معرض خطر و یا مبتلای به این مشکلات بیشتر استفاده می‌شود.

پایش رشد و بهبود تغذیه از اجزاء ضروری مراقبت از سلامت تمامی کودکان می‌باشند. پایش رشد کودک به حفظ سلامت رشد و تکامل کودک و یا شناسایی مشکلات بالقوه مربوط به سلامتی و تغذیه کودکان کمک می‌کند. در صورت عدم وجود خطا در اندازه‌گیری و بررسی‌ها، اختلالات رشد و تکامل غالباً از تیمار با بیماری‌های مزمن و یا شدید می‌باشند. هرچند، رشد طبیعی وجود بیماری‌های مزمن یا شدید را نشان نمی‌دهد، ولی عموماً، و حداقل در ابتدا، می‌توان چنین فرض کرد که علانم کودک در مجموعه فعلی ناشی از یک بیماری حاد و یا خوش خیم است.

مهمترین تفاوت بین کودکان و بزرگسالان وجود رشد در کودکان است. علاوه بر کودکان سالم، کودکان با مشکلات تغذیه‌ای و کمبود با بیماری‌های زمینه‌ای نیز نیازمند ارزیابی منظم وضعیت رشد خود هستند. برآورده شدن کمبود یک-هفتم کودکان نیازهای مراقبتی خاص و حدود یک-سوم کودکان در معرض خطر مشکلات تغذیه‌ای قرار داشته باشند.

پایش‌های اصلی رشد شامل اندازه‌گیری وزن و قد کودک و مقایسه مقادیر اندازه‌گیری شده با معیارهای رشد استاندارد در کودکان می‌باشد. در کودکان سن کمتر از ۲ سال اندازه‌گیری نور سر نیز اهمیت دارد. اندازه‌گیری نور بازو، ضخامت چربی پوست، و محاسبه شاخص توده بدن می‌تواند اطلاعات مفیدی از ترکیب توده بدن را نشان دهند. این اقدامات برای شناسایی مشکلات رشد اهمیت دارد و در صورت وجود چنین مشکلاتی بررسی‌های تشخیصی و درمانی بعدی باید صورت گیرد. بدین ترتیب پایش رشد نقش مهمی در بهبود سلامت کودک خواهد داشت.

- اهداف اصلی مراقبت و نظارت بر رشد کودکان عبارتند از:
- استفاده از پایش رشد به عنوان ابزاری برای ارزیابی وضعیت سلامت و تغذیه کودک
 - انجام اقدامات موثر در پاسخ به اختلال در طرح رشد کودک
 - آموزش والدین برای اهمیت دادن به پایش رشد و نحوه تأثیر تغذیه و میزان فعالیت، عوامل ژنتیک و بیماری‌ها بر روی رشد کودک
 - برقراری ارتباط منظم خانواده با ارائه دهنده خدمات بهداشتی برای ایجاد فرصت مناسب برای مراقبت از سلامت کودک

دو انتهای طیف اختلالات شدید رشد یعنی موارد با سوء تغذیه و یا چاقی و همچنین موارد اختلالات غیر شدید رشد همراه با یک بیماری زمینه‌ای نیاز به بررسی و درمان‌های تخصصی و بالینی و ولی در سایر موارد راهنمایی‌های تغذیه‌ای و فعالیت متناسب با سن کودک می‌تواند کمک کننده باشد.

آنتروپومتری^۱ یا علم اندام سنجی، مطالعه اندازه‌گیری‌های بدن انسان بر حسب وضعیت بافت‌های استخوانی، عضلانی، و چربی است. آنتروپومتری به طور کلی به هر گونه اندازه‌گیری فیزیکی-غیر عملکردی قسمت‌های مختلف بدن انسان گفته می‌شود ولی در این کتاب اندازه‌گیری و تفسیر شاخص‌های مهم رشدی در کودکان شامل وزن، قد، دور سر، شاخص توده بدن، دور بازو، و ضخامت چین پوستی مورد بحث قرار می‌گیرند.

تغییر وضعیت رشد بخش کلیدی در طراحی بسیاری از مداخلات طبی و تغذیه‌ای برای کودک است و اندازه‌گیری صحیح مقادیر رشد نقش حیاتی در پیش‌رشد کودک دارد.

کتاب رشد، یعنی افزایش اندازه‌ها، همواره تکامل، یعنی افزایش و بهبود عملکردها نیز باید مورد توجه قرار گیرد. در این کتاب تکامل کودکان از بدو تولد تا پایان شش سالگی مورد بررسی قرار گرفته است. برای آگاهی از تغییرات رشد و تکاملی در دوران بلوغ می‌توانید به کتاب "بلوغ و بیماری‌های آن: بلوغ طبیعی، بلوغ زودرس، بلوغ دیررس" از مولف مراجعه نمایید.

- در بخش‌های مختلف کتاب "رشد و تکامل در کودکان" با موارد زیر آشنا می‌شود:
- نحوه صحیح اندازه‌گیری مهارت‌های اصلی رشد شامل قد، وزن، و دور سر
 - محاسبه شاخص‌های رشد، اندازه‌گیری دور بازو و ضخامت چین پوستی
 - انتقال و ثبت مقادیر اندازه‌گیری بر روی نمودارهای استاندارد
 - تفسیر نتایج بدست آمده
 - پیش‌رشد در کودکان با توجه به ویژگی‌های فیزیکی خاص
 - مشاوری رشد کودک با والدین و متخصصان در راهنمایی‌های تغذیه‌ای
 - تکامل کودکان از بدو تولد تا پنج سالگی و الزامات
 - هیجانی-شناختی-اجتماعی، کلامی-اربطی، و حرکتی
 - غربالگری اختلالات تکاملی و آزمون‌دهی

کلیه متخصصین کودکان، پزشکان خانواده، پزشکان عمومی، پرستاران، و سایر ارائه‌دهندگان خدمات بهداشتی-درمانی که کار اندازه‌گیری و نظارت بر رشد کودک را به عهده دارند می‌توانند از مطالب این کتاب استفاده کنند.

دکتر فرمهر ابطحی